

מזכירות הממשלה

בלמ"ס

החלטה מספר 372/ב של ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני) מיום 30.10.2019.

ב/372. קביעת תהליך ומנגנון לבחינת היבטי ביטחון לאומי בהשקעות זרות

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מספר ב/331 מיום 28.11.2018 של ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי (להלן - הקבינט), תוך הכרה בהיותה של מדינת ישראל בעלת כלכלת שוק מפותחת ופתוחה להשקעות ולתנועות הון זרות, ומתוך הבנת חשיבותן של השקעות זרות לקידום הכלכלה הישראלית ושיתופי הפעולה הבין-לאומיים ותפקידן של השקעות זרות במיצוי הפוטנציאל הכלכלי הגלום במשק הישראלי, ומתוך הבנת הצורך לתת מענה להיבטי ביטחון לאומי שעלולים להיות רלוונטיים להשקעות אלה:

הגדרות

"גורם זר" – מי שמתקיים לגביו אחד מאלה, לפי העניין:

1. לגבי יחיד – הוא אינו אזרח ישראלי או תושב ישראל.
 2. לגבי חבר בני אדם – השליטה בו אינה בידי אזרח או תושב ישראל, לרבות חברה שהתאגדה מחוץ לישראל ואין בה גרעין שליטה ואין אזרח או תושב ישראל שמחזיק בה לפחות 25%. לעניין זה, "שליטה" – כהגדרתה בחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981.
- "רגולטורים" – בנק ישראל, רשות ניירות ערך, רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, וכן השרים והגורמים במשרד האוצר, במשרד התחבורה והבטיחות בדרכים, במשרד התקשורת ובמשרד האנרגיה, לרבות הרשות הממשלתית למים ולביוב, רשות החשמל ורשות הגז הטבעי, אשר מוסמכים על פי דין להעניק אישור להשקעה זרה.
- "אישור" – היתר שליטה או החזקה, זיכיון או רישוי.

מזכירות הממשלה

בלמ"ס

"השקעה זרה" – עסקה או פעילות של גורם זר אשר נדרש על-פי דין אישור של הרגולטורים לצורך ביצועה.

"האינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי" - האינטרסים שיפורטו להלן –

1. מניעת היווצרות של עמדת השפעה משמעותית על נשוא ההשקעה הזרה של גורם זר באופן העלול לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה.

2. מניעת חשיפה או גילוי של מידע שגילוי או חשיפתו לגורם זר עלול לפגוע בביטחון המדינה או ביחסי החוץ שלה.

ככל שאלו נוגעים לביטחון הלאומי של מדינת ישראל.

"גורמי הביטחון, החוץ והסייבר" - שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משרד הביטחון, משרד החוץ ומערך הסייבר הלאומי.

ועדה מייעצת בראשות משרד האוצר

1. להקים במשרד האוצר ועדה מייעצת לבחינת היבטי ביטחון לאומי בהשקעות זרות, בראשות הכלכלנית הראשית במשרד האוצר או נציג בכיר מטעמה ובהשתתפות נציג בכיר מטעם המטה לביטחון לאומי (להלן – המל"ל) ונציג בכיר מטעם משרד הביטחון (להלן – הוועדה המייעצת), אשר תפקידיה יהיו כמפורט בסעיפים 2-5 להלן.

2. פנייה לוועדה המייעצת בנוגע להשקעה זרה:

א. בטרם מתן אישור להשקעה זרה רשאים הרגולטורים, לפי שיקול דעתם, בכפוף לסמכותם על פי דין וככל שהם סבורים שמתן האישור עלול לעורר חשש לפגיעה באינטרסים בהיבטי הביטחון לאומי, לפנות, בפנייה מנומקת, לוועדה המייעצת לצורך קבלת התייחסותה.

ב. הוועדה המייעצת רשאית במקרים חריגים, בהסכמת חבריה, לפנות לרגולטורים בבקשה שתיעשה על-ידם פנייה לוועדה לצורך קבלת התייחסותה ביחס למתן אישור להשקעה זרה. מובהר כי אין בפנייה כאמור של הוועדה המייעצת כדי לחייב את הרגולטור להיענות לפנייה, והנושא נתון לשיקול דעתו.

3. התייחסות הוועדה המייעצת לפנייה שהתקבלה:

מזכירות הממשלה

בלמ"ס

- א. הוועדה המייעצת רשאית להעביר לרגולטור שפנה את התייחסותה המנומקת לפנייתו באשר לאינטרסים בהיבטי הביטחון הלאומי הנוגעים לאישור ההשקעה הזרה. ההתייחסות תגובש בכפוף למחויבויותיה הבין-לאומיות של מדינת ישראל, ובשים לב להיבטים כלכליים רלוונטיים.
- ב. התייחסות הוועדה המייעצת תתקבל פה אחד בין כלל חבריה. בהיעדר הסכמה בין כלל חברי הוועדה המייעצת, לא תועבר התייחסות לרגולטור.
- ג. הוועדה המייעצת תזמין לדיוניה את הרגולטור שפנה לצורך קבלת התייחסותה, את המנכ"ל הרלוונטי וכן נציגים מטעם משרד החוץ, המועצה הלאומית לכלכלה, משרד הכלכלה והתעשייה ומשרד האוצר אשר ישמשו כמשקיפים בדיוני הוועדה. בנוסף, הוועדה המייעצת רשאית להזמין לדיוניה נציגים מטעם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר וכן נציגים נוספים מקרב משרדי ממשלה רלוונטיים. יובהר כי הוועדה תתכנס לבקשת כל אחד מחבריה.
- ד. הוועדה המייעצת תעביר לרגולטור שפנה את התייחסותה המנומקת בתוך 30 יום מיום קבלת פנייתו. הוועדה המייעצת רשאית להודיע לרגולטור, בתוך 10 ימים מיום קבלת הפנייה, על כך שאין בכוונתה להעביר התייחסות לפנייתו. למען הסר ספק מובהר כי אין בהעברת פנייה מצד רגולטור כדי לעכב את אישור ההשקעה הזרה על-ידו.
- ה. הוועדה המייעצת תיחשב כאילו נתנה התייחסות שאין מניעה מבחינתה שהרגולטור שפנה ימשיך בהליכי אישור ההשקעה הזרה אם לא העבירה את התייחסותה עד לתום התקופה האמורה בס"ק ד' לעיל או אם הודיעה שאין בכוונתה להעביר התייחסות כאמור בס"ק ד'.
- ו. בכפוף להוראות הדין, חברי הוועדה המייעצת וכן כל הגורמים שנחשפו למידע שהתקבל מהרגולטור עקב עבודת הוועדה ישמרו על סודיות ולא יעשו שימוש במידע שהתקבל אלא לצורכי עבודת הוועדה, לרבות גיבוש התייחסותה לרגולטור שפנה.
4. כל רגולטור רשאי לפנות לוועדה המייעצת לצורך גיבוש משותף של תחומים ועניינים שבהם הוא יהיה רשאי לפנות לוועדה, כאמור בסעיף 2 לעיל, בשים לב, בין היתר, למנגנונים קיימים נוספים הנוגעים

מזכירות הממשלה

בלמ"ס

להשקעות זרות. יובהר כי הרגולטור והוועדה המייעצת יהיו רשאים, בכל עת, לבצע במשותף שינוי בתחומים ובעניינים שיגובשו. ככל שהתחומים והעניינים גובשו במשותף, כאמור, יוכל הרגולטור לפנות לוועדה המייעצת, בהתאם לסעיף 2 לעיל, בנוגע להשקעה זרה רק בתחומים ובעניינים שגובשו, אלא אם כן יבקש הרגולטור מהוועדה, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לדון בהשקעה זרה בתחום ובעניין שלא גובש במשותף. ככל שהתחומים והעניינים לא גובשו במשותף, כאמור, או ככל שהליך גיבוש התחומים והעניינים טרם הסתיים, יוכל הרגולטור לפנות לקבלת התייחסות הוועדה המייעצת, כאמור לפי סעיף 2 לעיל, ללא מגבלה שנוגעת לתחום ועניין ההשקעה הזרה.

5. הוועדה המייעצת תבחן באופן שוטף את אופן יישום החלטה זו על כלל היבטיה ותדווח בכתב לקבינט, אחת לחצי שנה, וכן בכל עת שתידרש לכך על ידי הקבינט, על אודות תוצרי בחינתה, לרבות המלצות, ככל שיידרש, לתיקון ההחלטה, וכן על פעילות הוועדה.

6. אגף הכלכלן הראשי ירכז, ככל הניתן, את הנתונים בתחום ההשקעות של גורמים זרים במדינת ישראל, ויעביר לוועדה המייעצת, אחת לחצי שנה ובכפוף לכל דין, סקירה בדבר ההשקעות הזרות שבוצעו במדינת ישראל בחצי השנה שחלפה.

7. למען הסר ספק מודגש, כי אין באמור בהחלטה זו כדי להסמיך רגולטור לשקול שיקולי ביטחון לאומי במקום שבו הסמכות לא ניתנה לו בדין. בנוסף, אין בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכויותיו על-פי דין של הרגולטור שפנה לוועדה המייעצת, לרבות סמכותו לקבל את ההחלטה הסופית בנוגע לאישור השקעה זרה, אף אם ההחלטה עומדת בניגוד להתייחסות הוועדה.

8. המל"ל וגורמי הביטחון, החוץ והסייבר יעבירו לרגולטורים את התייחסויותיהם ביחס לאינטרסים בהיבטי ביטחון לאומי הנוגעים לאישור השקעה זרה באמצעות הוועדה המייעצת בלבד, בהתאם לאמור בהחלטה זו, לרבות לעניין לוחות הזמנים שנקבעו, אלא אם כן קבע ראש הממשלה אחרת בעניין ספציפי. בהמשך להתייחסות הוועדה המייעצת ובכפוף לכל דין, יהיו גורמי הביטחון, החוץ והסייבר רשאים לבוא בדברים עם הרגולטור בדבר התנאים לצורך יישום התייחסות זו. מובהר כי ככל שהרגולטור והוועדה המייעצת גיבשו במשותף תחומים ועניינים, כמפורט בסעיף 4 לעיל, הרי שסעיף 8 זה יחול רק בתחומים ובעניינים שגובשו במשותף.

בלמ"ס

9. אין בהחלטה זו כדי לגרוע מתחומי האחריות על-פי דין של משרד האוצר בנוגע להשקעות זרות במדינת ישראל, כדי לגרוע מסמכות הנתונה לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר וכן המל"ל לפי כל דין, כדי לגרוע מסמכויות הרגולטורים לפי כל דין או כדי לגרוע מהוראות החלטה מס' מח/6 של ועדת השרים לענייני הפרטה מיום 1.6.2014 שעניינה "נוהל לשיתוף פעולה בין גורמי הביטחון לבין רשות החברות הממשלתיות בתהליך הפרטת חברה ממשלתית".

הסדרת הליך ההיוועצות של המל"ל עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר

10. המל"ל ייוועץ עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר לשם גיבוש התייחסותו לפנייה שהתקבלה בוועדה המייעצת בהתאם לסעיף 2 לעיל. הליך היוועצות זה יתנהל כדלקמן:

- א. המל"ל יעביר לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר, בכפוף לכל דין, את הפנייה שהתקבלה בוועדה המייעצת מהרגולטור.
- ב. גורמי הביטחון, החוץ והסייבר יעבירו למל"ל התייחסות כתובה ביחס להיבטי הביטחון הלאומי באשר לנשוא הפנייה בתוך פרק הזמן שיגדיר המל"ל בעת העברת הפנייה.
- ג. המל"ל יקיים, במידת הנדרש, דיונים עם גורמי הביטחון, החוץ והסייבר בטרם העברת התייחסותו לוועדה המייעצת.
- ד. המל"ל יעביר לוועדה המייעצת את התייחסותו הכתובה והמנומקת, ולבקשת מי מחברי הוועדה אף את התייחסויות של שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, משרד החוץ ומערך הסייבר הלאומי, בהתאם לכללי אבטחת וסיווג המידע.
- ה. עותק בכתב מהתייחסות המל"ל לוועדה המייעצת יועבר לגורמי הביטחון, החוץ והסייבר.
- ו. כל גורם ביטחון, חוץ וסייבר יגדיר איש קשר קבוע מטעמו אשר יהיה אחראי על הליך ההיוועצות מול המל"ל, וכן יקבע נוהלי מידור פנימיים בנוגע לכך.
- ז. יובהר כי אין בפרק הזמן הנדרש להיוועצות כאמור בסעיף 10 זה כדי להאריך את פרקי הזמנים שנקצבו בסעיף 3 להעברת התייחסות של הוועדה המייעצת לרגולטור שפנה לוועדה.

בלמ"ס

המשך עבודת מטה

11. להנחות את הוועדה המייעצת לגבש, בתוך 45 יום, נוהל שישדיר, בכפוף לכל דין, את אופן הפנייה על אודות השקעה זרה לוועדה המייעצת; סדרי עבודת הוועדה המייעצת; הפרטים שייכללו בפנייה; אופן העברתה המידית של הפנייה מרגע קבלתה אצל יו"ר הוועדה המייעצת ליתר חברי הוועדה, וככל שיתקיים דיון גם לגורמים שיוזמנו לוועדה ובהתאם לשיקול דעתה לגורמים נוספים; הסדרי ביטחון מידע, סודיות ומידור; לוחות זמנים להתכנסות הוועדה המייעצת.

12. להנחות את הוועדה המייעצת, בשיתוף עם משרד המשפטים, משרד הכלכלה והתעשייה, משרד החוץ, משרד האנרגיה, אגף התקציבים במשרד האוצר, משרדי הממשלה והרגולטורים הרלוונטיים, לבצע, בתוך 120 יום, עבודת מטה שמטרתה להמליץ על הסדרים, ככל שיידרשו, ובכפוף למחויבויותיה הבין-לאומיות של מדינת ישראל, אשר יסמיכו את הרגולטורים לשיקול שיקולי ביטחון לאומי בגדר מתן אישורים להשקעות זרות. זאת, בין היתר, באמצעות קידום תיקוני חקיקה.

13. תחילת תוקפו של סעיף 2 להחלטה זו תהא ביום 01.01.2020.